

POZYWANIE (37) *sb n*

o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie), e pochylone.

sg *N* pozywanié (14); -é (1), -(e) (13). ◊ *G* pozywaniá (11). ◊ *D* pozywaniu (1). ◊ *A* pozywanié (1). ◊ *L* pozywaniu (10).

Składnia przydawki dopełniającej równoznacznej z dopełnieniem sprawcy: pozywanie od czego [= od urzędu] (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

Oskarżanie, wzywanie do sądu za pośrednictwem woźnego; actio, postulatus Mącz; citatio, vocatio in ius a. in iudicium Cn (37) : w każdym Prawie rozmaity iełth obyczaj pozywania. GroicPorz n3v; POzywanie ma być między włchodem á záchodem Słońcá/ w domu tego kthory ma być pozwan/ álbo ná iákim mieyftcu łłufznym/ nie w dzień święty/ nie wnocy/ nie w Kofćiele GroicPorz p4v, mv, n3v [2 r.], p, p3v, p4 (12); Mącz 315c; GórnRozm C4v; Kto moze Woznego ná pozwanie przydáć, y który zwyczaj był przed tym pozywania. SarnStat 574; wżákże iż nieznáczy łie nic opifánego/ iáko w pozywaniu [in citando JanStat 1086] miáło bydź poftępowano: dla tego wftáwiamy/ iż o kmiećie zbieglé od dánia dżiſieyſzego Státutu/ ná potym máią bydź pozywáni ci/ którzy pozywáni bydź máią do łądów Ziemiłkich SarnStat 746 [idem 661, 918], 574, 661, 757 żp, 918.

pozywanie kogo (6): GroicPorz n4; ModrzBaz 89; O pozywaniu tych których w ziemi niemáłz. SarnStat 756; Pozywanié Stárołty Brácláwłkiégo. SarnStat 1223, 112, 185.

pozywanie o co (1): Noxialis actio, Spráwá o zádaniu álbo wdzielániu łzkody kómu/ Poziwanie o łzkody. Mącz 252b.

pozywanie czyje [= kto pozywa] (1): PODOBNYZ Státut o pozywaniu Woźnych. SarnStat 575.

W charakterystycznych połączeniach: pozywanie mężobojce, pana, starosty, świeckich (2); pozywanie o szkody; czas pozywania (2), obyczaj (4), zwyczaj.

Wyrażenia: »obliczne pozywanie« (1): Y biorą łobie ná pomoc Práwo pífáne/ [...] Kthore Práwo nie ináczey rozumieią/ iedno o oblicznym Pozywaniu. GroicPorz n3.

»pozywanie listownym pozvem« = citatio per libellum a. scripta Cn (1): Woyt dáie Woźnemu Ziemiłkiemu przyſyęglému moc ku pozywaniu tákim łiftownym pozvem/ álbo innem iáko kędy zwyczaj y potrzebá niefy. GroicPorz p2.

»pozywanie przez przywołanie« (1): Przeto ten poftępek pozywania Mężoboyce przes przywołanie iełth wedle Práwá/ zwłáſzczá gdy ten kto kogo zámorduie/ zázwdy łye Práwá chroni GroicPorz n4.

»pozywanie na sąd, do sądu« (5:2): Pozywanié ná Wyłóžony Sąd. GroicPorz nn3; Pozywanié ná Potoczny Sąd/ y Gáienie tego Sądu. GroicPorz nn3v, nn3, iv, lv; A łą połtánowioné rzeczy [...] okołó Columbáciiey/ okołó Wizytáciiey Ardziákońłkiéy/ o wypráwie Duchowieniłtwá ná woynę/ o pozywaniu łwietckich do łądu Duchowné^{go} [Secularium ad ius spirituale citandorum JanStat 228] SarnStat 112 [idem] 185.

»pozywanie do sędzięgo« (1): Iełfiže tedy odeymuiemy kmiećiom wolność pozywania pánow do łędzięgo [ius vocandi dominos ad iudices]/ odeymuiemy im wżytkę wolność. ModrzBaz 89.

»od urzędu pozywanie« (1): Ták wiedz/ iż gdzie tákie od vrzędu [!] iest pozywánie/ nie trzebá tám nic inżego/ iedno przełożyc krzywdę swoię/ á stánac ná on rok/ który vrząd náznáczy. *GórnRozm* F4v.

Szereg: »sąd albo pozywanie« (1): Quidvis potius quam iudicium, Cokolwiek bądź/ tilko áby nie fąd álbo pozywánie było. *Mącz* 340d.

Synonimy: obwinianie, oskarżanie, pociąganie, powoływanie, prokuracja.

Cf **NIEPOZYWANIE, POZYWAĆ, WZYWANIE**

MN